

SZÉKESFEJÉRVÁR.

Társadalmi hetilap.

A városi és megyei hatóság, gazdasági-egylet, iskolatanács, s a tanítók és községi jegyzők egyletének közlönye.

Megjelen hetenkint kétszer: szerdán és szombaton.

A lap ára
házhoz hordással vagy postán küldve:

Egy évre 6 frt. — kr.
Fél évre 3 frt. — kr.
Negyed évre 1 frt. 50 kr.
Bérmentelen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

Hirdetmény a bélyegdíjon felül, minden három hasábos petítor: Megrendelőinktől 6 — nem megrendelőinktől 8 kr-ért igrtattatik be.
Lapunk számára hirdetések felvesznek **Budapest**en: Hasenstein és Vogler, Lang L. és társa, Weisz Móricz.
Bécsben: Öppelík L. és Mosse Rudolf. Hrdliczka Vincze.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Székesfejérvár” szerkesztőségének (Széchenyi-utca 5-ik sz.) címzendők; — a lap ára, hirdetmények és a hirdetményi díjak **Klöckner Péter** kiadó könyvkereskedésében vétetnek fel. — Nyilttérben megjelenő közlemények után három hasábos petítorért 10 kr. fizetendő.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyik fontosabb közügyünk.

Városunk közéletét élénk mozgásban tartja, a „saison morte” dacára, a megüresedett belvárosi rom. kath. lelkészi állomás betöltése, mely a városi közgyűlés által nem sokára eszközöltetni fog.

Ezen lelkészi állomás mindenre a fontosabb állásokhoz tartozván, nem csodálkozunk azon, ha városunk közönségének élénk figyelmét magára vonja s tevékenyen vesznek részt a választási mozgalmakban valláskülönbőség nélkül.

Hogy mily fontos egy bármily vallású lelkész állása is, azt fejtegetnünk felesleges volna, mert tudjuk mindnyájan, kik felismerjük a lelkészi hivatás lényegét. A lelkész nemcsak lelki atya, vallási tekintetben a népnek, hanem oktatója, tanácsadója erkölcsi s egyéb szempontból is. Fontos a fejérvári lelkészi állomás, mert nemcsak pusztán a népnek kell hogy lelki atya legyen, hanem közönsége a legműveltebb osztályokhoz tartozván, másrésztől vegyítve levén a legkülönböfélé vallási felekezetekkel s így összekötése által különféle vallásokkal jön kapcsolatban, melyekkel barátságban, keresztényi s felebaráti összhangban kell élnie, hogy köztiszteletet vívjon ki minden felekezet előtt.

Ily fontos lévén a betöltendő lelkészi állás, a városi bizottság tagjainak is meg kell fontolni szavazataikat, mielőtt bárkire adnák is, mert a téves választásért nem okozhatunk azután senki mást, mint önmagunkat.

Jelent ez állásra szép számmal van, s mondhatjuk a püspöki megye papságának színe virágából, tehát választani lehet, mert szép csokorból van alkalom kiválasztani a legképesebbet.

Mi mint szorosan vett társadalmi lap helyzetünkhez képest nem jelölünk ki egyebet, nem aján-

lunk különösen senkit, mert jeles tehetségek nagyobb számmal is levén a pályázók közt, részrehajlás nélkül ezt nem is lehetnék, választásnak választóink szavazatuk megfontolása mellett az érdemes csokorból.

A megválasztandó lelkésztől azonban már társadalmi szempontból megkívánhatjuk, hogy jó hazafi legyen, mert a haza minden előtt; legyen képzett, az új haladó kor színvonalán álló művelt pap, ki nem csupán lelki atya népének, oktatója és tanácsadója. Legyen továbbá türelmes és elfogulatlan a többi felekezeti hívek iránt, azokhoz keresztényi felebaráti szeretettel viseltessék és felekezetiességet ne mutasson különösen az általános szempontból itelendő közügyek iránt.

Ezeket kívánjuk a megválasztandó belvárosi lelkésztől, s reméljük bizottságunk tagjai ezen feltételeket tekintetbe véve fogják szavazatukat latba vetni.

Nehéz állás mindenestre, már azért is, mert igen művelt és mert különféle vallások közé vegyült hitközség felett fogja lelki atyai teendőit vinni. Nehéz állás, mind vallási, mind társadalmi összeköttetéseivel fogva, de e mellett igen szép és igen magasztos.

Az ily fontos álláshoz mérve a fellépendő jelteknek is számolni kell magukkal, hogy képesek lesznek-e a fontos állást betölteni. Reméljük, hogy ezt mielőtt felléptek megtették.

A választás valószínű aug. hó végén meg fog ejtetni s a fontos állás betöltetni fog; városunk bizottságát újra felhívjuk a választásra, hogy a megválasztandó egyénben egyiránt: „jó hazafit, jó papot és jó embert” választásnak meg, nem csak maguk, hanem a belvárosi, főleg rom. kath. közönség, úgy egyszersmind az összes művelt közönség részére. — Adja Isten, hogy e választás minden tekintetben sikerüljön.

A nő a nemzetgazdaságban.

— Dr. Neumann Armintól. —

(Folytatás.)

A nő, mint eddig láttuk, csak a férj támaszával mozog a háztartás körül s a férj directiójának van alávetve, de van még egy másik tér is, a melyben a nő egész önmállóan mozog, s ez azon tér, mely a nő tulajdonképeni birodalma, hol a nő királyné, t. i. a „ház.”

Mily egyszerű fogalomnak látszik lenni a „ház,” az egyiknek birtok, a másiknak jószág, a harmadiknak lakás és mégis a házzal a történelem egy új alkotása kezdődik; a mennyiben tanítja, hogy a házatlan nép egyszersmind az erkölestelen és műveletlen nép volt. Voltak házatlan népek, melyek elementáris hatalommal a történelemben felléptek, borzasztó csatákban diadalmaskodtak, birodalmakat romba döntöttek és megsemmisítettek, de ezen népek állandó valamit alkotni képesek nem voltak. — A hol egy nép azon erővel nem bírt, hogy a családnak házat alakítson, az oly nép történelem nélkül maradt; így volt ez Ázsia vándornépeivel, így van ez az indiansokkal Amerikában. Csakis a házzal kezdődik az általános erkölesösödés az egyének erkölesösége, és mai nap is, midőn mindnyájan a háznak örvendünk, elmondhatjuk, hogy az, a ki életének súlypontját a házban tel nem találja, az ily súlyponttal nem is bír. Korunk nomádjai többet vesztenek a házzal, mint a mennyit képzelnek; némelyek azért, mert a házban nem bírják fölkeresni azt, a mit ott találhatnának, némelyek azért, mert nem találják, a mit keresnek.

Menynyi öröm, menynyi bánat, menynyi erő, menynyi gyengeség rejlik ezen szóban: „ház.” — És miért?

Mert a ház nem csupán birtok, jószág és lakás, hanem egy erő, s ezen erőnek képviselője a nő. Az emberi nem munkásságában vonalt húzott egy felsőbb hatalom, mely vonal két különböző dolgot egymástól oly mélyen elválasztja, mint a szárazföld el van választva a tengertől. Ezen vonal a ház küszöbe. Az

Három órai gyaloglás után megérkeztem a holdvilág fővárosába. A legelső hotelbe szállottam be, ott egy napot meg kelle pihennem, míg kijózanodtam, — s csak akkor néztem körül magamat. A szálloda „a tizenkét égijegyhez” volt ezímezve; tizenkét szoba volt benne, s mindegyik szoba egy-egy égijegy volt; én a „szűz”-jegyben kaptam szállást, mellettem az „oroszlány”-jegyben volt a holdvilági újság szerkesztősége; a legelső teendőm volt meglátogatni collegámat, a ki itt a holdvilágban rontja a közvéleményt.

A szerkesztő ur igen barátságos ember volt, a mint beléptem az irodába, azonnal elejbém jött s holdvilági nyelven így szólt hozzám:

„Poeskajtye csorobitye dundulcse bicsak.”

Csak most jöttem arra a fölfedezésre, hogy én tudtomon kívül, tudok holdvilág nyelven beszélni. No aztán a kölesönös bemutatás után sok mindenféléről beszélgettünk. Azután karonfogott s bevezetett egy elegans szalonba, hol egy tündérszépü hölgy ült a kereveten.

— Kedves feleségem, bemutatom neked **Donnerwetter Halifax** urat; tegnap érkezett meg a földről.

— Kezét csókolom nagysád! szóltam én, miközben oly kellemteljes pakedlit csináltam, hogy becsületére vált volna akármelyik ballerínának is.

A menyecske igen örült, hogy egy földlakóval megismerkedhetett; de viszont én is örültem ám a szerenesének, mert oly szép enniváló teremést a földön nem ismertem, mint ez a kedves holdvilágbeli újságíróné volt. Aranyászke fürtei dúsan gyűrűzve hullám-

zottak hóféhér vállára; szemei lenvirág kékek voltak, iczi-piczi szájuacska pedig majd megesattant a pirosságtól. Az első látásra mindjárt belebolondultam; amugy is rabja voltam mindég a szökőknek a földön is, csak-hogy eddig még az volt a szerenese, hogy a hány szöke szerettem volt, az mind hűtlen volt hozzám!

A szép asszonynak bájai természetiek voltak, s a földi civilizáció feltalálta pótszerekhez nem volt kénytelen kölesönért folyamodni, egyszerű holdsugarakból szőtt ruha folyta körül tagjait, mely kecses idomának bájait csak emelé. Midőn beszélgetés közben elmeséltem neki a földi szokásokat, s a mostani furesa női divatokat, egészen elbámult. Többek között elbeszéltem neki, hogy ott lent krimolint, pánczélderéket és tunikát viselnek; alig tudtam megértetni vele, hogy miesoda világesodák ezek. Azt pedig egyáltalában nem hitte el, hogy a földi szépek risporral, ravisanttal, ezéklével kenegetik magukat, hogy szebbek legyenek. — Hanem midőn az ékszerekről beszéltem, a legfeszültebb érdekléssel hallgatta minden szavamat. Szép szemei gyémántként ragyogtak, midőn a nyakékekről, karperecekről és gyűrűkről tartottam értekezletet; azután azon óhaját fejezte ki, hogy szeretne látni ékszeret. Szerenésémre volt egy gyűrűm trombitaaranyból, lehuztam ujjamról és átadtam neki. Hogy tetszett neki! először felhuzta az egyiket, azután a másik és végre mind a tiz ujjára; összevissze csókolta és arra kért, hogy adnám neki e drágaságot. Én szívesen oda adtam neki, mert csak 35 kr-ért vettem a zsidónál. — Most nyakamba borult, s engem csókolt összevissza; óh mily édes volt csókja, még most is kábult vagyok tőle.

TÁRCZA.

Kéjntázás a holdba.

Saját tapasztalatai után elbeszéli:

Halifax.

(Vége.)

Kiszállottam a léghajóból, hol tiz napi szobaárís tomat élveztem; és épen azon tünődtem igaz e, a mit odalenn a földön a tudós astronomusok állítanak, hogy t. i. a holdvilágban nem lakhatnak élőlények, mikor messze távolban egy várost pillanték meg, mely déli bábkent lebegett előttem. Óh azt az érzetet le nem irhatom, mely akkor meglepett, csak annyit mondok, hogy Columbus Kristófnak öröme lehetett olyan mint az enyém, midőn Amerikát fölfedezte. Azután örömfokozta gyorsasággal siettem a város felé. Mentem, mendegéltem, midőn utközben egy nagy folyóhoz érkeztem. Ez a folyó arról nevezetes, hogy nem víz, hanem somlyói bor folydogál benne. Ezen nem volt híd, se hajó vagy más közlekedési eszköz. Nem volt más tenni való, mint átúszni a folyót. Neki gyűrűztem tehát és keresztül ittam magamat a folyón. Megtettem a nagy munkát, a tudomány érdekében s csak az a kis malheur ért, hogy mire a tulsó partra értem, irgalmatlan módon be voltam rugva. No de ez nem volt nagy baj, hozzászoktam még ott lenni a földön. — Annál könnyebben folytattam utamat, mert lábaim megkönnyebbültek, csak a fejem volt egy kicsit nehéz s sok ivásnak miatta.

már mindegy, hogy vajon a férfi mérföldekre van-e távol házától vagy attól csak dolgozó szobája ajtaja által van elválasztva; mindig a küszöbön innen és túl két különböző rend uralkodik, két oldala egy képnek, melyek egymást örökké érintik és kiegészítik, anélkül, hogy egyik volnának. Azon perczen, melyben házam küszöbét átléptem, elhagytam enyémet s a munka világába lépek; azon perczen pedig, melyben a házba visszalépek, egész énem mássá válik, szabadulok a napi munkától és gondtól s egy új élet futja át lelkemet; a ház küszöbén pedig a nőt találok, ott ő uralkodik, a mit ott találok, az a nő munkássága. Nézzük ezen munkásságot; vizsgáljuk a nemzetgazda szemüvegén át azon parányi erőket, melyek oly nagy műveleteket hoznak létre. Itt van először a rend. Mi az a kis erő, a melyet rendnek nevezünk, hogy oly hatalommal bír fölöttünk? miért nem tűrhettünk, ha nincs helyén a tükrök, a kép, ha a ruha nem függ a tartón? miért bánt ez engem? Azért, mert ha minden a házban oly mozgékony örvénybe sodortatik, úgy érzem magam, mintha ezen zürzavarban hontalan volnék, s ezen rendetlenség a külvilágból lassan ugyan, de ellenállhatlan erővel befuródik belső életre; a szem elveszti elégedettségét, melyet az állandó nyugodtponthoz talál, a kereső kéz pihenéshez nem jut, és ott a hol nyugalmat várok, ott a körülöttem forgó dolgok nyugtalanságából saját énem nyugtalansága származik. Nem tudom, mi bajom van, mert hiszen sajátképen meg van mindenem csak hogy ott nincs, a hol használhatom; meg vagyok javaim birtokában, csak hogy nincs uralmam fölöttük, s azon tudatra ébrededek, hogy a legdrágább kincsek még nem bírnak az által értékkel, hogy azokat a szükséges perczen s helyen bírjam. Mit tegyek? Belenyugodjam-e a rendetlenségbe? Tűrjem-e a körülöttem levő chaoszt? Ha ezt teszem, nem fogok-e a háztól elidegenkedni? Vagy ne tűrjem és küzdjek magam rend fontartásáért? Feleséreljem-e én legjobbat erőt melynek egészen más hivatása van, azon kut említett kis elemeken, melyek a széket, tükröt, kalapot helyeiktől elmozdítják, nem fogok-e ekkor pedánsá válni? és nem épen oly nagy baj-e a pedanteria mint a rendetlenség? Mert ha itt a nyugalmat fel nem találhatom, az elsőben az élvezni nem fogom. Mit tegyek tehát? Semmit, mert tölem a természet megtagadta a házirend helyes mértékét felalálni; ez a nő hivatása, kinek áthatva kell lenni a rend óriási gazdasági értékéről.

(Vége következik.)

Anyagi viszonyaink emelése érdekében.

E lapok hasábjain volt már alkalma a tisztelt olvasó közönségnek igen sok nagy fontosságú életbe vágó kérdésekkel találkozni, főképp olyanokkal, melyek anyagi viszonyaink emelése, s annak felvirágoztatására voltak czélulva.

Mindazáltal próbát teszek jelen cikkemben egy oly ipar-, illetve gazdasági-ágnak szellőztetésével, mely kiváló érdekekkel bír anyagi jólétünk szempontjából is, s mely talán még e lapok hasábjain nem is volt szelölőtetve. Ezen gazdasági illetve iparág, mely oly kiváló fontossággal bír: a sertésenyésztés. Tudjuk azt, hogy a sertésenyésztés és hizlalás nálunk Magyarországon nemcsak hogy kifizeti magát, de teemes hasznót is hajt konyhánkra.

No — gondolám magamban — ilyen olesóért sem kaptam teljes életemben még csókot; legalább is 20-szor csókolott meg, a gyűrű kóstált 35 krt, s így egy csók summa summarum 1 1/2 krba került.

— Oh nagysád — szóltam, tovább folytatva a beszélgetés fonálát, ez a kis pakfongyűrű szót sem érdemel; hanem tetszene csak látni a földön azokat a sok szép fajn ékszereket a Neumannál, Silbernél, Rohrmüllernél és a Krausz vagy a Weisz zálogházában, ott vannak ám még csak szép ékszerek!

— Oh be szeretnék a földre menni, hogy láthatnám azt a sok szép ékszert; kérem Halifax bácsi, vigyen el magával a földre.

— Szívesen; nagysád! — szóltam határozott hangon, miközben ilyforma gondolatok foglalták el agyamat: látszik, hogy te is Éva leánya vagy, a csillogó ékszer delejhatalma képes téged a holdvilágból a földre bűvölni! azután elhatároztam magamban, hogy meg szoktetem ezt a szép menyecskét. Hogy fognak majd ott lent a földön csodálkozni, hogy én a másvilágból hoztam magamnak asszonyt az árnyékvilágba. Nálunk most ugyis divatban van, hogy a férfiak (kik odahaza nem kapnak feleséget) a vidékről nőstínek meg.

Szoktetési tervemről azonban egyelőre le kellett mondani, mert férje bejött az irodából, s most vele beszélgettem a holdvilági nevezetességekről. Ujságíró barátomtól sokat megtudtam az országról. Megtudtam, hogy nekik királyuk is van, s hogy a királyi trónust minden évben rendesen sorhuzás után szokták betölteni. Boldog ország! itt az alattvalók nem lutrizzáknak el véres verejtékkel kuporgatott filléreiket, s mégis

és mégis sajnos tapasztaljuk, hogy gazdaságunk s iparunk ezen jelentékeny ága, nálunk igen el van hanyagolva. Ezt legjobban bebizonyítja azon körülmény, miszerint még Amerikából e felette messze földről is, nagymennyiségű zsirt hoznak be hozzánk eladásra.

Ez a hiba! az amerikai zsirt meg lehet Budapesten 3—4 frttal olesóbban kapni, mint a mi készítményünket; mely természetesen mind tartósságra, mind pedig izlésre, sokkal hátrább áll az utóbbinál.

Vannak pedig hazánkban elegendő mennyiségben olyan kereskedők, kik nem törődnek azzal, hogy a hazai ipar folyvást pang — azt az árut használják a melyikhez jutányosabban jutnak.

Ez is egy hiba! melyből kiténik az, hogy mi csak nem szándékosan fojtjuk el hazai iparunk felvirágzásnak indult csiráját.

Tehát a kereskedőknek tekintettel hazai iparunkra oda kellene hatniok, hogy a külföldi zsirt behozatálal azzal kellene megakadályozni, miként folyvást magyar árut tartanának. Vagy talán azért hoznak be hozzánk, egy más világrészből zsirt, hogy mi nem bírnak elegendő készletet tartani? Tegyük fel hogy úgy volna. De ha ezt feltesszük, akkor is csak mi vagyunk az oka mindennek? mert hát miért nem állítunk elő annyit, hogy ne kellene egy más világrészből behozni; miért nem hatunk oda, hogy ez kiszorítsa az amerikai zsirt.

Amerikából ide hozzánk zsirt hoznak! ez már nem válik a magyar kereskedelem dicsőségére, de egy szersmind szegényére válik az oly kereskedőknek, a kik annak behozatálalra segédkezet nyújtanak.

Bizony bizony ohajtandó volna, hogy a mások példáján is okulnánk már egyszer, ne mindig a magunkén, mert úgy gazdaságunk s iparunk ezen ága teljes mértékben hanyatlík.

A mai idöben földbirtokosaink is igen kevés sulyt fektetnek a sertés hizlalásra, pedig nagyon kár, mert ezáltal maguknak nagymérvben ártanak, s hazánk anyagi fejlődését akadályozzák.

Ezen oly formán lehetne segíteni, hogy mindenki példát mutatva a sertésenyésztést teltségéhez képest felkarolni igyekeznék — s majd ha belátnák azok, kik eddig azt érdemtelennek tartották, miként csakugyan hasznos a sertésenyésztés és hizlalás — akkor majd ök is a többiek példájára szerint cselekednének.

Gazdaságunk s iparunk ezen ágát így lehetne felvirágoztatni, melyet azután büszkeségének tarthatná mindenki, ki annak előmozdításához segédkezet nyújtott. Adja Isten, hogy úgy legyen!

Vidéki élet.

Bieske, 1876. jul. 27.

Tek. szerkesztő ur! Mig lenn a török és szerb atyafiak püfölik egymást; mig Szemere bátyó kedves hazánk egyik legerélyes emberére bősülten szórja nemtelen nyilat; mig Miletits ur kevesebb életveszéllyel mint hajdan a peleskei nótárius egész díszőrség kíséretében Budapestre teszi át főhadiszállását: addig minket bieskeiket s vidékét valóságos lázas állapotban tartott már több mint 7 hete — mely mellett, mint Csokonainkról írta lyrikus költőnk, csapat, papot mindent felejtettünk — Sebők L. jeles színtársulata.

minden évben nyerne a lutrin új királyt. Megkértem e szerkesztő urat, hogy mutasson be a királynak. Ő ezt meg is tette. Másnap délelőtt vitt el a királyi palotába. Ő felsége igen barátságos ember volt; sokat kérdészködött a földi fejedelmekről és a politikáról, alig győztem feleletekkel. Azután megmarasztott udvari ebédre, a mi mondhatom nagyon fölséges volt. Ebéd után ő felségével, mimsterével és a holdvilági szerkesztővel elkezdünk ferblizni és kvaterkázni. Én a királynak minden pénzét elnyertem, szerkesztő barátom pedig oly csuful leitta magát, hogy targonczán kellett őt haza szállítani.

Az alkalom igen kedvező volt a szoktetésre; mert a férj hortyogott mint egy serfőző. A menyecskének nem kellett sok biztatás, s így könnyű volt őt meg szoktetni. Miután a holdvilágban még ninesen omnibus fiakker, vagy komfortáblí, per pedes apostolorum kellett megtennünk a hosszú utat odáig, hol a gőzléghajót hagytam. A folyóig csak eljutottunk szépen kettecskén, de itt most az volt a bökkenő, hogyan jutunk át a tulsó partra? mivel a menyecske nem tudott még uszni. Találékony eszem azt is kifundálta, ugyanis hátamra vettem a menyecskét, mint egy puttont és úgy feködtem neki a folyónak és usztam át kedves terhimmel a tulsó partra. Vigyáztam magamra, hogy uszás közben ne találjak sokat behörpíteni a folyó nedvéből, nehogy úgy járjak mint első ízben midőn oly irtalmatlan módon be voltam kapicitálva.

Azután folytattuk utunkat, végre elértünk a léghajóhoz, de ott a műgépész barátomat nem találtam sehol; alighanem elment a lakatos herbergre. — No

A nevezett társulat mintegy 25 darab, többnyire népszínművet játszott le ez idő alatt, egypár darabban műkedvelők is szerepeltek; legújabbán pedig Somogyi Károly és neje szinte felléptek mint vendégeik a „Kal már és tengerész“ halhatatlan Czakónk e remek drámájában és a „Czigány“ című népszínműben, midőn is Somogyiné a Rózsival s Németh Bandi a Zsiga vajda személyesítésével valójában remekelték s feszült figyelemben tarták a nagyszámú közönséget Somogyiné elébb a „Tücsök“-ben mint Fanchon már szörnyen megnyerte magának a publikumot különben is. Egyik darabhoz csatolva volt a „Felvidéki tót tánc“ Sebők és nejétől előadva; ügyes a maszkírózók mindketten s oly ügyesen lejtették e táncot, hogy bármely helyen is felléphetnének vele s dicsőséget aratnának. „A peleskei nótárius“-ban a borsorkánynő, ugya „Szép juhász“-ban a kuruzsoló igen fárasztó szerep, de Erdődyne mindkettőben fényes bizonyosságát adta színészi képzettségének. „A rokkant huszár“-ban Réthy és Szentpéteri eme szerepét, az obsitot, felségesen személyesítette Sebők és Maresát neje Sebőkne — Legnagyobb közönséget gyűjtött össze azonban felemelt ár mellett „Kossuth L. Magyarország kormányzója“ című kiténő korrajz, melyben Kossuthot a társulatnak különben egyik derék tagja személyesítette mokogó s be nem tanult szerepével; ellenben Görgeit oly ügyesen alakította Sebők, hogy rögtön ráismerhetett mindenki az aristokratikus és gögös emberre, valamint a bátor és á... hadvezérre. Nagy Sándort azonban Tóth — ki ideje korán bucsut vett a kapufától — oly ügyetlenül képviselte, hogy e dicső 13 ok egyike, ha látja bárgyu és eltorzított alakját, önként maga kéri a bitőt, hogy nemzétének gyalázatára s tovább ne éjen e haza sz. földén.

Általában itt ez az észrevételünk, hogy kár kórunk s multunknak emez innepelt férfait s azon időből mindnyájunk büszkeségeit — kikről csak levett kalappal lehet megemlékeznünk — gúnytárgyává tenni a színpadokon s nagy nevéket meghurezolni holmi avatatlan embereknek csak azért, hogy a bevétel szaporodjék.

Mult vasárnap volt az utolsó előadás s minő különös!... Más társulatoknál a pénzühiány szokta előidézni az apostolok oszlását; itt azonban a pénzühiány volt az Eris almája, mit az igazgató az által idézett elő, hogy a színészek deficiens kasszáját nem osztotta szét a tagok közt. Ennek szomorú következtetése lett, hogy a társulat két, vagy nem is tudom hányfelé szelődött el, mi által megbizonyították, hogy magyarok, kiknek együtt tartani sokáig nem lehet.

Mivel pedig nekünk sok jó s élvezetes estét szerezték, — sokáig éljenek!...

Szomoruan kell bevallanom, hogy buzatermésünkben nagyon csatlakoztunk; sok kereszt, kevés szem, s ha esőt rövid időn nem kapunk, nem hogy kassai, de bieskei sonkát sem igen cshetünk! Kereszturi.

Hasznos tudnivalók.

Ojtó viasz készítése. Elérkezett gyümölcsfáink tavaszi nemesítési ideje, midőn is a jó ojtóviasz nélkülözhetlen. Nem vélünk tehát haszontalan tenni, a midőn az ilyneműnek készítemi módját Lukácsy S. ismert gyümölcsészünk után — közöljük. Végy 8 lat (140 gramm) sárga viaszt, 18 lat (315 gramm) fehér

nem tesz semmit — gondolám — tudom magam is kormányozni a léghajót, aztán ugyis csak kettőnek van helye a salonban; különben feltettem is a menyecskét a műgépészről, mert ez nagy hunczut volt ám.

Igy tehát ott hagytam a gépezést a faképnél, beszállottam a menyecskével a léghajóba, megindítottam a csavart és emelkedtünk fölfelé. Akadálytalanul folytattuk utunkat; az magától értetődik, hogy jól mulattam a menyecskével és nem unatkoztam. Őt napi utazás után a hold és föld közötti semleges pont felé közeleddtünk. Hogy a gépezet kellő erővel keresztül törje magát a semleges ponton, úgy befűtöttem a kazánkba, a mint csak lehetett. Szerencsésen keresztül is jutottunk a grániczon, de alig értünk a föld légkörébe, irtóztató recsegéssel és puffanással explodált a kazán, s a léghajó ezer és ezer darabokban repült szét a véghetetlen űrben, — én a menyecskével úgy kirepültem, mintha ágyuból löttek volna ki mindketőnket. A menyecske nem tudom merre repült, magam is levegő után kapkodtam és kétségbeesetten kiáltottam: Jaj! Segítség! végem van! Ah! Meghalok!

Mi volt ez? * Szelleme* játszanak-e velem? Magamhoz jöttem. Hol vagyok? — Előttem a szedőgyerek, az asztalon kialvófőlben gyertya. Ezer menykő és pokol! Hol a holdvilági menyecske? a léghajó? — Tehát álom volt volna? Kezemben egy könyv, meg nézem címét: Jules Verne „de la terre a la lune“ könyv volt nálam, sokat olvastam belőle az este, kifáradva, kimertülve az olvasásban elaludtam és az egészről csak annyi igaz, hogy én ezt mind álmodtam.

szurkot, 4 lat (70 gramm) süri terpentint, 1 lat (175 gramm) faolajt s ugyanannyi fagygyut. Mindezt lassu tűzön serpenyőben olvaszd össze s ha ez megtörtént, öntsd hideg vízbe s abban gyurd össze. Ezen ojtóviaszt sokáig el lehet tenni, főképp ha apróbb rudacskába alakítjuk s olajos papírral begöngyölgetjük.

A vörös bortól származott foltok tisztogatása. Megesik bizony a legnagyobb vigyázat mellett is, hogy a vörös bor után folt lesz az abroszon; már pedig ezt a legkedvesebb háziasszony is, nem szívesen látja, miért közlünk egy tisztelt munkatársunk tapasztalata után egy módot, — hogy hogyan lehet ilyenmő foltokat egyszerűen s biztosan kivenni. A fris folt mosassék meg azonnal rozspálkával — erre szapanozzuk meg s mossuk ki vízben s a folt nem lesz többé látható.

Földi balhák ellen. Melyik kertészkedő nem ismeri ezen alkalmatlan és hivatlan vendéget? Egy t. munkatársunk a következő szert és módot ajánlja saját tapasztalata alapján — ellenszerül. A gyenge palántákat meg kell előbb öntözni s ezután olajpogácsát lisztte törve reá szitálni. Ettől távoznak a földi balhák s mi egy csapással két legyet ütöttünk, mert míg egyrészt megszabadítjuk a gyenge növényzetet eme ellenségétől — addig másrészt trágyát nyújtunk ezáltal nekik.

Hirek.

A színházi részvénytársulat közgyűlését szép közönség részvétele mellett július hó 30 án tartá a város ház nagy termében; Szőgyény M. L. elnök a gyűlést megnyitván az igazgató választmány jelentése felolvastatik, melynek alapján 2 esetleg 4 pályoly eladása elhatározott. A módosított alapszabályok felolvasztattak, ugy az évi zárszámadások is helybenhagyattak. Ezután a választmány lemondván működéséről jegyzőkönyvileg köszönetet szavaztatott, nem különben Kreutzer N. pénztárnoknak is. Ezután a választások következöleg eszközöltek. Elnök: Id. Szőgyény Marich László. Igazgatói rendes tagok: Boross Mihály, Braun József Dwelly Rezső, Dr. Fanta Adolf, Felner Soma, Fittler Béla, Fiáth Imre, Gebhart Ignác, Havranek József, Horváth Imre, Karl György, Kreutzer Nándor, Kubik János, Dr. Ligeti József, B. Miske Imre, Dr. Neumann Armin, Novák Kálmán, Szelke Kristóf, Dr. Szendefy József, Szöllösy Pál, Töltényi Antal, Wertheim S. L. Zalay Alajos, Graf, Zichy Jenő, Pótagok: Diebálla György, Dietrich Szilárd, Göbel János, Dr. Hortoványi József, Landesmann Dávid, Modrovics Ignác, Szeplert Nándor, Vértessy József, Felügyelő bizottsági rendes tagok: Dr. Kaiser Sándor, Lőrincz Károly, Turják János, Pótagok: Lauschemann József, Pick Ignác. A választmány jelentését a jövő számban közöljük.

A csatateren még nem történt ugyan meg a döntő összefütközés, de szakadatlanul folynak az apró harcok, sőt Hercegovinában komolyabb jelentőségű csaták is vívottak. Mai számunkban nem hozunk külön harczteri tudósítást.

A fejmegyei és városi történelmi s régészeti egylet választmánya f. évi augusztus hó 6 án d. e. 11 órakor a megyeház kistermében választmányi ülést tartván, az egylet t. választmányi tagjait felkérem, hogy ezen ülésen megjelenni sziveskedjenek. Elnöki megbízásból: Fekete János, titkár.

József főherczeg alessuli könyvtárában egy igen érdekes „Diarium Carolinum” című munka őriztetik. E művet Lovina Ignác III. Károly királyunk nevelője írta. Magában foglalja az 1698. évet t. i. napról napra föl van jegyezve a királyi herczeg élete: mit s kivel társalkodott, mit tanult és olvasott, egy szóval egész pszichologiai fejlődése az ekkor 13 éves Károly főherczeg. Igen nevezetes adatok vannak benne I. Lipóiról, s I. Józsefről (kivált magán életökre nézve), érdekes és terjedelmes az ekkor Bécsben látogatáson volt Nagy Péter czár személyének és szórakozásainak jellemzése. E munka oly bőszes művelődés-történelmi és köztörténelmi fontosságú adatokat is foglal magában, hogy ezek nélkül ama kor udvari életét, s kivált a királyi jellemzését helyesen megírni nem igen lehet. Jelenleg kitünő tudósunk br. Nyári Albert tanulmányozza e naplót és felolvasást készít róla.

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter, mint a hivatalos lap július 23-iki számában olvastuk városunk szülötlétjét **Czeitler Bélát** másodosztályu számtisztító nevezte ki. A jeles tehetségű, s ügybuzgó fiatal hivatalnok ez előléptetésének örvendünk.

Esküvő. Az érdi plebános Kereskényi Gyula ur házában július 24 én fényes ünnepély tartatott, ugyanis ekkor a plebános nevelt leánya Jüleek Katalin k. a Prashak József budapesti kereskedő s háztulajdonossal ünneplé a házasság napját, Tassy Béla járásbíró Wermann János urak mint nászok szereplének, a fényes vendégkoszorút az egyházban Kereskényi Gyula plebános, a háznál pedig Károly János esperesplebános élte fényes szónoklattal. Boldogságot kívánunk a szép ifjú pár frigyére!

Táncmulatság. A palotakülvárosi olvasókör által vasárnap Kostyelik F. ur vendéglőjében tartott táncmulatság nagy számu közönség részvétele, általános kedv s igazi fesztelenséggel, meglegedés mellett folyt le. A táncteremmé alakított udvaron diadalkapu volt felállítva, ezen felirattal: „Isten hozta.” Nyolcz óra felé a tágas udvar kezdett benépesedni. Mielőtt a táncmulatság

megkezdődött, dal, szavalat és felolvasás mulattatá a közönséget. A kör dalárdája kifogástalanul működött közre; Lovászi Sándor ur felolvasásával leköté a hallgatóság figyelmét; Fűzy Márton, Teizenhoffer Károly, Sorecz József és Kiss Mihály urak a már korábban megállapított sorrend szerint szavaltak. Azután kezdődött a tánc, mely rövid félbeszakítások mellett világos reggelig tartott. Az első francia-negyest 80 pár tánczolta. A sorsjátéknál sok értékes tárgy sorsoltatott ki. Egyáltalában szép, kedélyes és kedves mulatság volt ez, mit leginkább annak is köszönhetünk, hogy a vendéglős kitünő étel és italmenüvel szolgált, s így magától megjött az animo is a mulatságra.

Városunk közelében, a családi pusztán Kégl György ur által igen csinos emeletes kastély építtetik s az ottani kopár hely szép parkká fog átalakíttatni. Városunk környéke ez által ismét egy szép monumentalis épülettel fog csinosodni.

Eljegyzés. Hava József államtisztviselő, a hely. kir. törvényszéknél kiadó, városunkban előnyösen ismert és köztisztelőben álló derék férfiú vasárnap jegyezte el a bájos és művel lelkű Kossányi Gizella kisasszonyt Nagy-Kanizsáról. — A boldogság felegetlen ege mosolyogjon a kötető szép frigyre; s a fiatal pár boldogságához mi is őszinte szerencsekívánatunkkal járunk.

Lövöldénkben a közönség csak nem akar nagyobb számmal megjelenni, pedig igen sajnós, hogy ezen egyetlen mulató-helyünk egyrészen elhagyatik. — Nálunk már a társasélet utolsó esirája is kezd kivészni.

Felhívás. A fejmegyei gazdasági egyesület második alakulási éveinek lejártával újon alakulás eszközölése szükségeséltetvén: a tagok gyűjtésének módozata, — az újított alapszabályok előző gondos átvizsgálása, s más egyéb szükséges előzmények megbeszélése szempontjából, az igazgató választmány eddigi tagjai, — mlgcs gróf Zichy Nándor egyleti elnök ur szállásán Szekesfejérvárról (kaszárnya-utca gróf Zichy ház — folyó évi aug. 15-én d. e. 10 órakor tartandó választmányi ülésre felhívattak, s az ügy fontossága érdekében, minél teljesebb számban megjelenni tisztelettel felkérnek. Szekesfejérvárról, július 30 án 1876. Elnöki megbízásból: Fekete János, egyleti titkár.

A városi és megyei régiségár számára Schwaiger Miklós ur Gráczból 38 darab különféle rez és ezüstérmét ajándékozott. — Kőrömi Árpád ur Budapestről szinten 40 darab rez és 10 db. ezüst érmét. — Rosznagi Antal ur 1 db. régi ezüstérmét ajándékozott a régiségár céljaira.

Vaal közönségben mult hó 27 én véletlen szerencsétlenség folytán tűz ütött ki, 2 ház lett a lángok mártaléka és a kár elég nagy.

E lapok 60-ik számában a sárbogárdi műkedvelői társulat ügyeire vonatkozó cikkből tévedésből a fellülizetések nyilvános megtudatása kimaradván sietünk azt ezennel közölni, hogy az i. a Sárbogárdon július 16 án az „Angolosan” című darab előadása alkalmával fellülizettek: Léway Sándor tiszttartó 3 ft. Dr. Vész Ignác 1 ft. N. N. 50 kr. kiknek ezennel köszönetét nyilvánítja a bizottság.

Ercsiben július hó 27-én Pulszky Ferencz ur a muzeum igazgatójának elnökleite alatt az érdbutai ásátások ügyében érkekezlet tartatott, jelen voltak az igazgató ur által meghívatlak: Kereskényi Gyula érdbi plebános, Tauscher Gyula orvos, Giczey N. követ s a család ügyvéd, Kuliffay Adolf számtartó, Barnaffy Balázs főmérnök, Siebert Lothár érdbi számvevő-ispán. 400 személyrei terítéssel fogja a boldogult báró Sina Simon családja az érdbi magaslalon történt hunhalom és a Duna mentében római hypocustum megásatása után fogadni, a világhírű tudós régészeket, szeptember 8 án, melyre a megyéből is többen meglesznek hívva.

Felhőszakadás. Acsa közszeg környékén a mult hó 29 én este 8—9 óra között borzasztó felhőszakadás volt, melynek több ház és szerü esett áldozatul, melyeket a sebesen jövő víztömeg részint elsodort, részint pedig elmosott. Szerencsére — mint tudósítónk írja — emberélet nem lön áldozatja a dühöngő zivatarnak.

Kifosztottak tegnap d. u. a sóstón egy vasúti kalamazt, ki az arnyas fasorok alatt elszenderült. Midőn felébredt azt vette észre, hogy kabátját és 40 firtal terhelt tárczáját eltolvajolták.

Hazai iparunk érdekében tett felszólításunk, ugy látszik még sem lettek pusztába kiáltó szavak, mert hölgyeink, dícséretükre legyen mondva, a homkelméből készült öltönyök hordását felkarolták, míg egyrésztől ezért hölgyeinket dícsérettel emeljük ki, addig felhívjuk a férfivilágot is, hogy e szép példát kövessék.

A palotavárosi bál alkalmával tartott sorsolási kihuzott nyerőszámai: 156 112. 423. 261. 158. 409. 498. 62. 88. 101. 359. 119. 525. 355. 382 298. 517. 183. 264. 197. 296. 484. 295. 78 210. 245. 199 113 65. 493. 155. 384.

A megürült belvárosi lelkészi állomásra nagy számu jelet van, köztük a helybeli s vidéki papság több érdemes tagja.

Kejmenet. A déli vasuton augusztus 12 én kejmencet fog indolni Budapestről, Szekesfejérvárról stb. Fiuméba, Triestbe, Velenczébe és Majlandba, — tetszés szerinti visszamenettel a jegyek 14 napi érvénynyel bírnak. Menetdíjak oda és visszamenet Szekes-

fejérvárról Fiuméba vagy Triestbe II. h. 20 frt. 90 kr. III. h. 14 frt. 60 kr. Triestbe, vagy Velenczébe II. h. 31 frt. III. h. 21 frt. Triestbe, Velenczébe és Mailandba II. h. 43 frt. 50 kr. III. h. 30 frt. 70 kr. Az elindulás Szekesfejérvárról augusztus 12 én éjj 11 óra 56 perczkor történik. — A menetjegyek kiadása az állomási pénztárnál augusztus 10 től kezdve a vonat elindulásáig eszközöltetik a személy pénztárnál.

Czéllovészlet. Vasárnap a czéllovészletnél a kitűzött lödíjakat elnyerték; foggyverrel: Hübner Rudolf 4 es. Maller Pál 3-as, Brandt Gyula 3 as, Mészáros Pál 3 as körlovéssel; pisztolyal: Brand Gyula, szeg. Maller Pál 4 es Csapó István 4 es körlovéssel. Összesen volt 640 lövés.

Balaton-furedi „Anna” bál igen sikerült volt, városunkból is sokan voltak itt. A szép hölgykoszoruból tudósítónk Detrich Lujza, Gorcey Marietta, Fiáth baronesse, Füzesséry Ilka, Magyariné, Dánielné, Vértessiné urhölgyeket említi fel. A táncrendező gr. Cziráky Béla volt. A bál reggeli 6 óráig tartott.

A közegészség ügyi új törvény végrehajtása s a községek csoportosítása iránt július 31 én a járási szolgabírák az alispán elnökleite alatt értekezletet tartottak.

Jeg. Megyénkben a jégeső több helyt tett kárt, így a mult hetekben Tárnok közszeg határát verte el s igen nagy kárt tett. Ráczalmason is esett, de itt már kevesebb kárt okozott.

A bunügyek száma a helybeli kir. törvényszéknél szerfelutt megszaporodtak, mi szomorú viszonyainkra nézve elég halavány világot vet s méltán nevezhető az idők szomorú jelének.

Rejtélyes eset. Adony közszegben a mult héten hirtelen hunyt el egy ottani jómódu idős kereskedő neje, kinek férje furdőben Karlsbadban időzik. A nő — szinten koros — terhes állapotban levén, gyermekét akaró elhajtani ennek következtében halt meg gyorsan; orvosilag felbonczoltatván a tény constatatott, azonban kétes az egész eset, mert egy túlsó vidéki Reich nevű bábaasszony találatott a nőnél, ki a nőt hetek óta elzárva tartá s midőn meghalt több értékes holmit összepakkolt és szökni akart, azonban elfogatott. Az a kérdés most, vajlon a nőnek akaratával történt-e a gyermekhajítás s ez által halála, vagy a gonoszlelkű bábaasszony gyógyítás ürügye alatt követte el a büntényt; azt a vizsgálat deríti.

Emlékfelirat. Régi eseményeket jelző emlékelirataink ügyében többször felszólaltunk, hogy azokat összegyűjtve régiségárunkba elhelyezessük, azonban eddig még ilyeket nem kaptunk. — Közlelébb azonban egy érdekes és kevesek által ismert emlékkövet volt alkalmunk látni, mely a verebi s lovasbényei országuton nem messze Verebél van. Az emlékelirat körülbelül 1 és 1/2 meter magas mészkőbe van vésvé, így hangzik: „A X. században Paripástól eltemetett És 1853. talált Pogány magyar Sírhegye, Maradványai A m. n. muzeumban Láthatók.” Ezen feliratot a tudománykedvelő derék verebi Végh család emelteté azon helyen hol 1853-ban egy lovasölt eltemetett vízecsontváza feltalálatott. — Az ily események s helyek emlékel általi megörökítése dícséretes s követendő szép példa.

Markusz Simon helybeli lakatosmester által a szegedi iparkiallításra készített tűzhelyt alkalmunk volt látni, s annak czelszerűségéről, az általa feltalált új szerkezetről s jeles kiviteléről meggyőződni. Markusz ur e tűzhelyt mielőtt elküldené, üzleti helyiségeben közszemlére kiteszi. Mikor tehát a törekvő iparost a hazai ipar terén szerzett érdemeiért üdvözöljük, figyelmeztetjük városunk közönségét, hogy azt, mielőtt Markusz ur a kiállításra elküldené, — meg tekinteni el ne mulassza.

Kintornás uraimék, ugylátszik nemes művészetükön kívül még a gorombaság és otrombaság szép művészetét is űzik. — A napokban egyik egy 3 éves kis fiut, mivel a kintornához nyuit megfogta s így vagdalta a földhöz, hogy orrán száján folt a vér s a gyermek arca sebekkel lett teli. A finom eszh civilisatort kapitányságunk erőlyesen megbüntette, de jó lesz azért a többire is ügyelni.

Ercsiben, a Sina féle kastélyban, nagy sziveséggel fogják fogadni az östörténelmi társulat kiránduló tagjait; ellátásukról Krieger Pál urodalmi főigazgató gondoskodik

Az embertani és régészeti kongresszus szept 4-én délelőtt Budapestén a nemzeti muzeumban a tagok fogadásával kezdődik. A megnyitó ülés másnap délelőtt 10 órakor lesz a muzeum dísztermében, hol a főrendiház szokja tartani üléseit. Szeptember 5 én délelőtt s délután is lesz ülés. 6 án kirándulnak a tagok Gödöllő mellé Valkóra és Hatvanba, 8 án Erdre lesz kirándulás, 9 én délelőtt s délután ülések tartatnak. 10 én meglátogatják a tagok a muzeum tárlatait. 11 én délben lesz a zárülés. 12 én kirándulás fogja befejezni a kongresszust s kirándulást Magyarátra és Bénybe tervezik.

Rövid hírek. Székács József a bányakerületi ág. hitv. ev. egyház volt superintendense, akadémiai tag jul. 29-én hosszabb súlyos szívenedés után meghalt. — A honvédség hadi szervezete nyolcz évi munka után teljesen be van fejezve; ép jókor, mert lehet, hogy ki kell állnia tűzpróbat. — A honvédség idei fegyvergyakorlataiban 73,290 legény s 6306 ló fog részt venni.

Nyilatkozat.

A helybeli főgymnasium idej értesítőjében K. K. tanár ur értekezék a vegytörvényekről, melyet megbírálni hivatottnak tartotta magát valami K. B. a „Sz. és Vidéké“ ben, oly módon, mely felületes ismereteiről fényes bizonyosságot tesz.

Ilyféle bírálatra a választ megadni hivatottnak éreztem magamat.

Olvassa el bárki is bírálatomat meg fog győződni mindenki, hogy én K. B. állításait csak a tudomány argumentaival döntöttem halomra.

K. B. azonban úgy látszik esalhatatlannak tartja magát, mert objectiv bírálatomtól vérszemeket kapva, „Némely reflexiók“ czím alatt nekem rohanva válaszol egy nivelt emberhez nem illő nyelvedzéssel feledve mindent, a mi a tárgyhoz tartozik, személyeskedéssel akarja a tudományt törvényeit megdönteni. Objectiv bírálatomért elnevez: „impertinens“, „henczegű“, „ostoba“, „szószátyárnak“ és még Isten tudja mifélek. K. B. úgy látszik annyira megzavarodott, hogy saját czimeit nekem akarja ajándékozni. Köszönöm! nem élek vele. De megzavarodott objectiv bírálatomtól az egész szerkesztőség, mert míg K. B. „fogadott prókátornak“ nevez, addig a lap újdondásza: „fogadottnak, bérencnek, bravonak“, a lap causeurje a handa bandázó Bum Bum generalis czímét adta nekem.

Megítélheti a közönség ebből, hogy bírálatom nem volt és nem lehetett bérenc toll által vezetve, nem lehetett K. K. tanár ur az orgazda; nem is vagyok fogadott prókátor, mert nekem ép oly jogom van K. B-t bírálni, mint neki K. K. urat.

Cikkében, melynek végét be sem várom, azt mondja, hogy haragját elfojtja, szeretném akkor haragos írásmódorát olvasni. Nem értem, hogy lehet valaki oly vastagbőrű, midőn látja, hogy az illető tanár ur nem tartja méltónak vele polemikába ereszkedni, miután ezzel csak jó hírnevének ártana, még provokálva oly gyanúsítással, mely valóban undort gerjeszt, ennek éle csak az illetőre pattan vissza, mert „wie der Schlem ist so denkt er.“

Bírálatom czáfolatának is szentel egypár sort, mely visszatükrözi K. B. tudományát, azt állítja ugyanis hogy mily nagyon elferdítém szavait, ő „helytelen“ használ, én azt a helyett „hamisnak“ mondtam. Egy definitió vagy helyes lehet, akkor, jó, vagy helytelen akkor rossz, ezt a józan ész sugalja. Ráolvastam Roscoe és többek definitióit, szerinte ezek mind helytelenek, és böles esze kisütötte Roscoe gondolatát, hogy azért használ rossz kifejezést, mivel könnyebben felfogható. Szép felfogás! K. B. hoz való mentség; — azért tehát a kezdőknel mindjárt az alap, mely körül az egész vegytan forog, hibásan adatik elő.

Még egy szót Csitári urnak. Causeriejéből az látszik ki, hogy magát a vegytudományban szakembernek tartja, míg a „Székesfejérvár“ t. szerkesztőjét, e tárgyat illetőleg lenézi. Nem tudom a Sz. Fejérvár t. szerkesztője mennyiben jártas a vegytudományban, de ha nem is jártas benne, fel volt jogosítva, egy tárgyilagoss, szakaszerű bírálat elfogadására, míg Csitári ur patikárszegedi minőségére sokat vindikált magának és jónak látta közölni K. megmondolatlanságát eláruló bírálatát, melyben egy rendes tanár ismeret-hiányát akarta kimutatni, de siker nélkül.

Ezzel K. B. „Reflexió“ végét be sem várva, ezen ügyben utolsó szavam mondtam el. Minden szavamért elvállalom a felelőséget. Ehrlich Vilmos.

Sakk-rejtvény.

(Lóúgrás szerint.)

— Birkli Czeccziltól. —

e	A	a	dély	Haj	lyen	te	szív,
bet	virá	rény,	i	rem	ke	nal	bet
gyön	débb	ér.	ta	bü	nem	A	fü
ga	töb	S	a	lé	virág	Szob	fény
logszen	géd	A	vös	vasz,	ka	zér	a,
nál	az,	e	lek	ja	soly	az	rat
ség:	szintén;	rág	te	des	ber	voit	E
VI	vasz	é	termé	gá	zer	ma	em

Megfejtési határidő aug. 11-ike. Megfejtők között egy csinos könyvet sorsolunk ki.

Gabona-ár augusztus 2-án.

100 kilogramm	frt	kr	frt	kr	frt	kr
Tiszta buza	9	80	9	40	9	20
Kétszeres	8	90	8	70	8	50
Rozs	8	40	8	30	8	20
Árpa	3	95	6	85	6	80
Zab	9	80	9	70	9	60
Kukoricza	5	80	5	70	5	60

Felelős szerkesztő: Hattyuffy Dezső.

KLÖKNER PÉTER, kiadó-tulajdonos.

H i r d e t é s e k.

Am, den 28-ten d. Wts. ist Nr. 21.

(vom 24. Juli) des XI. Jahrganges der

Modenwelt

ausgegeben worden — Bestellungen auf das gegenwärtige Quartal werden noch fortwährend von allen Buchhandlungen in Stuhlweissenburg bei Peter Klökner, und Postämtern angenommen und die bereits erschienenen Nummern nachgeliefert.

Egy jó családból való

4—5 gymn. osztályt végzett ifju gyakor-nokul alólírott gyógyszer-táramban fel-vétetik. — Vár-Palota, július 23. 1876.

Gömbös László, gyógyszerész.

Kitünő hatással bír

mint háziszor gyomor-bajok, elrontott gyomor és étvágytalanságnál

Dr. FERINI

élet-gyógy-itala.

Egy nagy üvegtok ára 80 kr., kicsinek 42 kr.

Egyedül megszerezhető FRANZ V-nél Holau-kauban (Csehországban).

Ugyanott a rövid idő alatt oly nagyhírvé lett **koszvény-szesz**, (mely idült koszvény ellen is használ) a 1 frt. 20 krért szintén kapható.

Ismét eladók kerestetnek.

Pályázat.

Székesfejérvár szab. kir. város egyik községi népiskolájánál megüresedett tanítói állomásra pályázat hirdettetik.

Az állomással ideiglenesen 500 frt. végleges alkalmazás esetében 600 frt. készpénz fizetés öt és éven kinti 50 frt. fizetés javítás van egybe kötve, ugy azonban hogy ezen fizetés javítás az eredeti fizetés 1000 frton túl nem emelhetik.

Tannyelv magyar.

A pályázni kívánók felhivatnak, hogy az iskola-székhez czimzett folyamodványaikat erkölcsi viseletük és képzettségük, nemkülönbben eddigi alkalmazásukat tanúsító hiteles okmányaik kíséretében, a városi népiskolák igazgatóságához legkésőbb f. é. augusztus hó 15 ig beküldjék.

Kelt Székesfejérvárott, július hó 22-én 1876.

Az iskolaszék megbízásából

Janny József, igazgató.

Pályázati hirdetmény.

Laufenauer Ferencz volt kórházi gondnoknak elhalálása folytán, a székesfejérvári kórháznál a jelzett gondnoki állomás üresedésben jött. Fölhivatnak e szerint mindazok, kik a 600 frt. osztrák érték évi fizetés, és a kórházbani szabad lakás élvezetével rendszeresített állomásra pályázni kívánnak, miszerint ebbeli folyamodványaikat folyó évi augusztus hó 19 ig a városi törvényhatóság ígató hivatalához benyújtani el ne mulasztják; annyival is inkább, minthogy a netán későbbben érkező e tárgybaní kérévények figyelembe nem vétethetnek.

Kelt Székesfejérvárott, 1876. évi július 17 én tartott rendes havi közgyűlés határozatából.

Novák Kálmán,

polgármester.

Nyomatott Székesfejérvárott a „Vörösmarty“ könyvnyomdában, Szammer Kálmánnál.

Pályázati hirdetmény.

Székesfehérvár sz. kir. város törvényhatósága, a nagyméltóságú magy. kir. vallás és közoktatási miniszteriumnak f. évi február 4-én 2258. sz. a. kelt magas leirata értelmében, főreáltanodáját a következő három tanévben mind hatosztályt fentartván, ezen intézet ujonszervezése tekintetéből ezennel következő 8 tanszékre hirdet pályázatot u. m.:

1-ör. Mennyiségtan és mértan, 2-ör. Vegytan, 3-ör. A természettan, 4-er. Természetrajz s földrajz, 5-ör. A történelem, 6-or. A magyar nyelv s irodalom, 7-er. A német nyelv és irodalom, és 8-or. A szabadkézi rajz s mértan-rajz tanszékre.

Ezen tanszékek mindegyikének 1200 frt. évi fizetés, és 200 frt. lakbér illetmény van összekötve.

A pályázni kívánók fölívhatnak, hogy korukat végzett tanulmányaikat, eddigi szolgálatukat és tankepesítésüket igazoló okmányaikkal ellátott folyamodványaikat, a mennyiben szolgálatban vannak előjáróságunk utján különben közvetlenül sz. királyi Székesfehérvár város tanácsához czimezve, 1876. évi augusztus hó 20. annyival bizonyosabban nyujtsák be, minthogy későbbben érkező folyamodványok tekintetbe nem vétethetnek.

A mennyiben egyik vagy másik tanszékre tankepesített egyén nem jelentkeznék évi 800 forinttal díjazott helyettes tanár fog alkalmaztatni.

Kelt Székesfehérvárott, július hó 25-én.

Novák Kálmán,

polgármester.

!A hamisítástól óvatik!

Lyukas fogak kitöltésére

hatásosabb és jobb szer nines mint dr. Popp J. G. es. kir. udvari fogorvos fogplombja. Bécs, Stadt Bognergasse Nr. 2., melyet mindenki maga egész könnyen és fájdalom nélkül a lyukas fogba, illeszthet, mely aztán szilárdul a fogmaradékkal és foghússal összerövi a fog tovább romlását meggátolja s a fájdalmat megszünteti.

Anatherin-szájviz

dr. Popp J. G. es. kir. fogorvoshoz Bécs, Bognergasse 2 sz.

Üvegeskben: ára 1 frt. 40 kr.

Ez legkötünöbbs gyógyszer a csúszos fogfájások, ugyszintén gyuladások, dagmatok és sebesülések ellen, mert telolvasztja a fogkövet, és ennek ujulását gátolja, megerősíti az ingatag fogakat és a foghúst s minthogy minden ártalmas anyagot a fogaktól és a foghústól távol tart, a száznak kellemes ídéséget szerez és minden kellemetlen szagot rövid használat után eltávolít.

Anatherin-fogpasta

dr. Popp J. G. es. kir. udv. fogorvos.

Ezen készítmény tartartja a léleket frissességét és tisztaságát s arra is szolgál, hogy a fogaknak vakító fehérséget kölcsönözön, azok megromlását megakadályozza és a foghúst erősítse.

Dr. Popp J. G. Növény fog-pora.

A fogakat akkép tisztítja, hogy naponkénti használatu által nemcsak az annyira alkalmatlan fogkő távolítatik el, hanem a fogak is mind erősebbek és fehérebbek lesznek.

Kaphatók: Székesfejérvárott: Braun József, és Diebálla György, Lovasbányán: Heiszler gyögyész. Mórórott: Jenezy Palotán: Würfl. gyögyész. Veszprém: Gutthard és fiaínál Duna-földvár: Lukács A. és Kubányi S. gyögyész. Duna-Vecsn: Klinke gyögyészertárában, Kun-Szent-Miklóson: Tóth S. gyögyészertárában.

NOVÁS.

Azt tapasztalom, hogy az általam 26 év óta készített és közkedveltségű

Anatherin-szájviz

hason név alatt hamisították és eladták.

A t. közönség ámitására az ezen hamisítás készítő ugyanazon felszerelést használják, mint minökkel én a saját gyártmányaimat ellátom.

Ennélfogva mindenkit figyelmeztetem, hogy az általam készített Anatherin-Szájviz mindenkor teljes czéggel, J. G., Popp. es. kir. udvari fogorvos. Bécs, Bognergasse 2 a es. kir. osztrák udvari czimerral (kétfejű sas grifektől tartva) és a törvényesen letett óvjegygyel lesz ellátva, és mindazon készítmények, melyek ugyan hasonló, de nem épen az itt leírt felszereléssel lesznek ellátva hamisításnak tekintendők, egyidejűleg azt is megjegyezzem, hogy a hamisított Anatherin-szájviz, mely gyakran kártékony hatásu, olesóbban adatik el. Azért is, hogy egy részt valódi Anatherin szájvizem jó hírneve a hamisított általi csorbultat ne szenvedjen másrészt meg hogy e hamisítók ellen fölléphessek: tisztelettel felkérem a t. ez. közönséget, hogy a hamisítottnak megismert Anatherin szájvizet az eladó neve megnevezése mellett, nálam valódi ellen cserélje ki.

J. G. Popp, es. kir. udv. fogorvos Bécs, Bognergasse 2.